

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Педагогічного факультет
Кафедра початкової освіти та інноваційної педагогіки

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)
«ІНТЕГРОВАНІЙ ПІДХІД У НУШ»

ОПШ Початкова освіта

Рік навчання 2025-2026, семестр 3

Форма навчання (*заочна*)

Галузь знань

А «Освіта»

Спеціальність

А3 «Початкова освіта»

Другий (магістерський)

рівень вищої освіти

**Кафедра
та викладач**

Кафедра початкової освіти та інноваційної педагогіки

Викладач: **Коханко Оксана Григорівна** – кандидат педагогічних наук, доцент

Лінк на профіль викладача на сайті факультету: <https://pf.udu.edu.ua/fakultet/struktura/kafedry/kafedra-pochatkovoiosvity/vykladachi-kafedry-poip#kokhanko-oh>

Лінк на профіль викладача у Google Scholar : https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=QJEF_EcAAAAJ

E-mail: o.h.kokhanko@npu.edu.ua

Лінк на курс в MOODLE: <https://moodle.udu.edu.ua/course/view.php?id=4768>

**I. Основна
мета/цілі навчання**

Мета і завдання навчальної дисципліни полягають у підготовці майбутніх учителів до реалізації інтегрованого підходу у освітньому процесі початкової школи згідно Концепції «Нова українська школа» та Державного стандарту загальної початкової освіти; ознайомленні з основними типами, видами, підходами інтегрованого навчання; формування умінь проектувати та проводити інтегровані заняття, тематичні дні/тижні, формувати в учнів наскрізні навички, використовувати ефективні.

**II. Місце
навчальної
дисципліни в
освітній програмі**

Навчальна дисципліна вибіркова

Цикл професійної підготовки

**III. Обсяг
навчальної**

Заочна ф.н.

дисципліни	<i>Кількість кредитів</i>	3
	<i>Загальна кількість годин</i>	90
	<i>Лекційні заняття</i>	6
	<i>Семінарські/практичні заняття</i>	6
	<i>Самостійна робота</i>	78

IV. Короткий зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Мета та завдання інтеграції в освіті

Тема 1.1. Сутність інтеграції в освіті. Історія її виникнення й розвитку

Зміст теми: Поняття «інтеграція», «інтегроване навчання», їх сутність та трактування. Основні завдання інтегрованого навчання, його результати. Історія виникнення та розвитку інтегрованого підходу в освіті.

Тема 1.2. Різні підходи та види інтеграції в освіті.

Зміст теми: Підходи до інтегрованого навчання у світі (мультидисциплінарний, міждисциплінарний, трансдисциплінарний). Основні види інтегрованого навчання (внутрішньо-предметна, міжпредметна). Використання опорних конспектів як ефективного засобу інтегрованого навчання учнів початкової школи.

Змістовий модуль 2. Тематичний та діяльнісний підходи до інтегрованого навчання в початковій школі

Тема 2.1. Тематичне навчання – інтеграція змісту початкової освіти

Зміст теми: Форми та етапи реалізації міжпредметної тематичної інтеграції. Моделі інтегрованого навчання за тематичного підходу. Методика розробки інтегрованих уроків. Методика розробки тематичних днів. Лепбук як засіб інтеграції в НУШ. Інтелект-карти (Карти знань) як ефективний засіб інтегрованого навчання.

Тема 2.2. Діяльнісний підхід до інтеграції навчання. Формування наскрізних умінь учнів у процесі інтегрованого навчання

Зміст теми: Сутність діяльнісного підходу в інтегрованому навчання. Формування наскрізних умінь у процесі діяльнісної інтеграції. Формулювання цілей навчання за діяльнісної інтеграції (за таксономією Блума). Способи реалізації діяльнісної інтеграції (Щоденні діяльності – ротаційні моделі «Щоденні 5» та «Щоденні 3»; «Коло вибору», «Я-речення»; способи розвитку критичного мислення та ін.)

Тема 2.3. Сучасний зарубіжний досвід впровадження інтегрованого навчання

Зміст теми: Досвід впровадження комплексного навчання в школах США. Впровадження інтегрованого навчання в школах Канади. Інтеграція освіти у Фінляндії. Інтегрований підхід в школах 3х. Європи (Німеччина, Чехія, Угорщини та ін.)

Тематика практичних занять

- Сутність інтеграції та інтегрованого підходу в освіті. Історія виникнення й розвитку інтегрованого навчання.
- Тематична інтеграція. Методика розробки та проведення інтегрованих уроків.
- Методика розробки та проведення інтегрованих (тематичних) дні. Використання лепбуків як ефективного засобу інтегрованого навчання.

Орієнтовний перелік завдань для індивідуальної самостійної роботи

- Дослідження питання історії розвитку інтегрованого підходу в зарубіжній освіті
- Аналіз впровадження внутрішньопредметної інтеграції у досвіді роботи педагогів 80-90 рр. 20 ст. (П.М.Ерднієв, В.Ф.Шаталов, С.М. Лисенкова, Ш.О. Амонашвілі)
- Аналіз практики впровадження інтегрованого уроку
- Аналіз практики впровадження тематичного дня
- Аналіз поняття «наскрізні вміння», проаналізувати можливості формування наскрізних умінь (згідно НУШ) на всіх уроках в початковій школі.
- Комплексний підхід до розвитку наскрізних умінь учнів в освітньому процесі початкової школи
- Аналіз практики використання різних способів розвитку критичного мислення учнів
- Дослідження досвіду впровадження інтегрованого навчання в інших країнах

Детальні теми лекційних, практичних занять, питання для підсумкового контролю, теми і завдання для самостійної роботи, список джерельної бази та інше містяться на курсі у MOODLE.

V. Результати навчання

Інтегральна компетентність. Здатність самостійно та комплексно розв'язувати задачі в сфері початкової освіти, у професійно-педагогічній та науково-пошуковій діяльності вчителя дослідницького та інноваційного характеру.

№	Результати навчання	Компетентності
1	ПР 3: Застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей початкової школи в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.	ЗК 2: Здатність до креативності та генерування нових ідей у професійно-педагогічній діяльності. СК 3: Здатність застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей початкової школи в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.

VI. Порядок і критерії оцінювання

Форми поточного контролю: Модульні контрольні роботи.

Методи поточного контролю: усне опитування, тести, практичні завдання.

Форма підсумкового контролю: Залік

Методи поточного контролю: усне опитування

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота						Сума	
Змістовий модуль № 1			Змістовий модуль № 2			100	
T 1	T 2	МКР 1	T 3	T 4	T 5		МКР 2
Практичне 1		10	Практичне 2	Практичне 3			10
20			40	20			

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного та модульного контролю

№	Види діяльності	Коефіцієнт (вартість) виду	Кількість робіт	Результат
1	Практична робота на заняттях	10	3	30
2	Самостійні роботи / участь у вебінарах/тренінгах, що відповідають тематиці даного ОК*	10-20	3	50
3	Модульні контрольні роботи	10	2	20
Підсумковий рейтинговий бал				100

**Здобувачам можуть зараховуватися бали за неформальну освіту (участь у професійних семінарах, вебінарах, тренінгах тощо) з відповідних тем курсу (замість окремих видів практичної чи самостійної роботи з курсу). Для цього студенти мають представити сертифікат учасника/учасниці і підготувати короткий звіт-аналіз опрацьованих питань.*

Важливі зауваги щодо оцінювання!

Навчальна дисципліна завершується заліком, тому максимальна кількість балів, яку здобувачі можуть набрати протягом семестру - 100. Залік виставляється як сума поточних балів. Якщо студент бажає підвищити загальний бал, то підсумковий контроль під час заліку викладач проводить в усній формі (опитування).

Якщо здобувачі не отримали 35 балів, у наступному семестрі вони проходять цю навчальну дисципліну повторно на платній основі.

Критерії оцінювання

Під час усних відповідей: повнота та правильність розкриття питання; логіка викладення, культура мовлення, впевненість та аргументованість, використання у відповіді посилань на інформацію з основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників та інших методичних видань тощо), аналітичні міркування, вміння робити порівняння та самостійні оцінні судження, висновки.

Під час виконання письмових завдань: повнота та правильність розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати самостійні висновки, ступінь сформованості практичних умінь, досвід творчої та пошукової діяльності, акуратність оформлення письмової роботи.

Рівні відповідності критеріям

Високий рівень (90 – 100 балів). Здобувачі засвоїли зміст навчальної дисципліни повністю, вільно володіють навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язують завдання різних видів складності, аргументовано висловлюють свої думки, займаються самоосвітою, можуть брати активну участь в наукових та творчих проектах. Виконали усі практичні / самостійні завдання правильно та ґрунтовно. Демонструють здатність пов'язувати теоретичні знання з курсу з практичним досвідом професійної діяльності.

Достатній рівень (80 – 89 балів). Здобувачі засвоїли зміст навчальної дисципліни в необхідному обсязі, володіють навчальним матеріалом, виконали завдання до кожної теми, проте у відповідях допускають деякі неточності. Уміння продуктивні, проте без вияву творчості. Здатні працювати самостійно, проте допускає неточності.

Середній рівень (70 – 79 балів). Здобувачі засвоїли зміст навчальної дисципліни в повному обсязі, але його знання містять неточності та помилкові судження, уміння проявляються на репродуктивному рівні. Здобувачі не можуть сформулювати самостійні оцінні судження та висновки.

Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувачі загалом опанували навчальну дисципліну, але більшість тем засвоїли поверхово, частково. При виконання практичних завдань допускають помилки та потребують допомоги викладача чи колег-студентів.

Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувачі засвоїли навчальну дисципліну поверхово, володіють навчальним матеріалом на елементарному рівні, демонструють фрагментарні знання, не можуть самостійно виконати більшість практичних завдань. Виконали частину практичних / самостійних завдань з суттєвими помилками та недоліками.

Незадовільний рівень: 35 – 59 балів з можливістю повторного складання. Здобувачі не засвоїли більшості тем, володіють елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміють логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку, практичні уміння не сформовані; **0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни.** Здобувачі не виконали більшості завдань, не володіють навчальним матеріалом, змістом курсу не оволоділи.

VII. Політика курсу

Політика щодо відвідування: здобувачі дотримуються вимог чинного законодавства України, Статуту УДУ імені Михайла Драгоманова (<https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/statut-ukrayinskoho-derzhavnoho-universytetu-imeni-mykhayla-drahomanova>) і Правил внутрішнього розпорядку УДУ імені Михайла Драгоманова (<https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/pravy-la-vnutrishnoho-rozporiadku-udu-imeni-mykhaila-drahomnaova>), відвідують заняття відповідно розкладу, дотримуються етичних норм поведінки. Усі учасники освітнього процесу дотримуються загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, відповідальності, порядності й толерантності. Відвідування занять з курсу є обов'язковим за визначенням деканатом розкладом. За об'єктивних причин (лікарняний, заява) заняття може бути відпрацьованим. Атмосфера на заняттях повинна бути творчою, відкритою до конструктивної критики. Недопустимі запізнення на заняття; списування.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Усі завдання передбачені навчальною програмою мають бути виконані у встановлений викладачем термін. Практичні та самостійні завдання виконуються вчасно та здаються викладачу у визначені ним терміни. Роботи, що здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються нижчою оцінкою (75% від максимальної оцінки).

Якщо здобувач отримав незадовільну оцінку під час екзамену, в нього виникає академічна заборгованість. Повторно скласти атестацію він повинен до початку наступного семестру в терміни, визначені деканатом.

Якщо здобувачі не погоджуються з оцінкою підсумкової атестації, вони можуть в день оголошення результатів подати в деканат апеляційну заяву. Наступного дня проводиться засідання апеляційної комісії. За письмового екзамена повторне опитування не проводиться. За усного комісія надає здобувачеві право продемонструвати свої знання. Про порядок складання екзаменів, перескладання і оскарження результатів див. «Положення про організацію освітнього процесу».

У разі неатестації перескладання відбувається з дозволу деканату. Здобувачі можуть здійснювати перескладання результатів навчання відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в УДУ імені Михайла Драгоманова», «Положення про порядок контролю якості знань студентів УДУ імені Михайла Драгоманова», «Положення про порядок ліквідації академічної заборгованості студентами УДУ імені Михайла Драгоманова» (посилання на Положення: <https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty>).

Політика щодо конфліктних ситуацій. Вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО здійснюється відповідно до «Положення про врегулювання конфліктів в УДУ імені Михайла Драгоманова» (<https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-vrehuliuvannia-konfliktiv-v-udu-imeni-mykhaila-drahomanova>). Між учасниками освітнього

процесу здійснюється партнерська взаємодія, толерантність і повага до кожної особистості.

Політика щодо академічної доброчесності ґрунтується на засадах «Положення про академічну доброчесність в УДУ імені Михайла Драгоманова» (<https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-udu>). Викладач ознайомлює здобувачів вищої освіти з правилами поведінки на заняттях, користуванням засобами електронного зв'язку, недопущенням академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування, акцентує увагу на заборону використання додаткових джерел інформації під час оцінювання знань, при використанні Інтернет-ресурсів зазначається використане джерело. Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

Умови для інклюзивного вивчення освітнього компонента: дана навчальна дисципліна може викладатися для людей з особливими освітніми потребами. Форми і методи інклюзивного навчання обираються з урахуванням індивідуальних потреб здобувача. Обов'язково поєднуються фронтальні, індивідуальні та групові ФОНД. Традиційні методи навчання поєднуються з інтерактивними і спеціальними (методи педагогічного супроводу та корекції, тощо).

VIII. Основні інформаційні ресурси

1. Бех І.Д. Інтеграція як освітня перспектива. Початкова школа. 2002. № 5.С.5-6.
2. Большакова І.О. Комплексне навчання у 20-х рр. ХХ ст. як джерело розвитку міжпредметної інтеграції змісту навчання другої половини ХХ ст. *Збірник наукових праць. Випуск 18 (1–2015)*.
3. Большакова І.О. Міжпредметна інтеграція змісту навчання у початковій школі (Аналіз матеріалів журналів «Радянська школа» та «Початкова школа» (II пол. 60-тих – 90-ті рр. ХХ ст.)). *Педагогічний дискурс. 2013. Вип. 15. С. 75-80.* URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/peddysk_2013_15_18.
4. Державний стандарт початкової загальної освіти (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87). URL: <http://www.mon.gov.ua>
5. Іванчук М.Г. Технологія інтегрованого навчання в початковій школі: навчально-методичний посібник. Чернівці: Рута, 2001.
6. Іванчук М.Г. Інтегроване навчання: сутність та виховний потенціал. Чернівці, 2004. 360 с.
7. Інтегровані уроки: 1-4 класи / упорядник Т.В. Бишова. К., 2011. 111 с.
8. Інтегровані уроки в початковій школі / упор. Н.С. Вегера. Тернопіль: Ранок, 2010. 160 с.
9. Іонова О.М., Сінопальнікова Н.М. Теоретичні питання підготовки майбутніх учителів до застосування інтегрованих форм організації навчального процесу початкової школи. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія «педагогіка і психологія». Педагогічні науки. 2013. № 2 (6)*.
10. Коваль Л.В. Сучасні навчальні технології в початковій школі: Навчально-методичний посібник. Донецьк: ТОВ «ЮГО-Восток, ЛТД», 2006. 225 с.
11. Коломієць Д.І. Реалізація міжпредметних зв'язків у навчальному процесі. *Придніпровський науковий вісник. 1998. №*

130(197). С.47-51.

12. Концепція «Нова українська школа» [Електронний ресурс]. URL: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya>
13. Навчальні програми для початкової школи [Електронний ресурс]. URL: <http://www.mon.gov.ua>
14. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / Під заг. ред. Бібік Н. М. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
15. Онлайн-курс для вчителів початкової школи (MON-EDERA-OSVITORIA: ST101). Модуль 3. Інтегроване навчання [Електронний ресурс]. URL: <https://www.ed-era.com>
16. Савченко О.Я. Дидактика початкової освіти: підручник. К.: Грамота, 2012. 504 с.
17. Фіцула М.М. Педагогіка. Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. К., Видавничий центр «Академія». 2002. 527 с.
18. Васютіна Т.М., Коханко О.Г., Золотаренко Т.О. Методика організації занурень у початковій школі як приклад міждисциплінарної інтеграції в STREAM-освіті. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 34. С. 242-248.*
19. Коханко О.Г. Історичні аспекти розвитку інтегрованого підходу в освіті. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 17. Теорія і практика навчання та виховання. Випуск 30: збірник наукових праць / за науковою ред. акад. В.І. Бондаря. Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2019. 228 с.*
20. Коханко О.Г. Формування готовності майбутніх учителів початкової школи до впровадження інтегрованого навчання. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 27. Том 3. С. 152-156.*

**Обговорено та затверджено на засіданні кафедри початкової освіти та інноваційної педагогіки
Протокол № 5 від 6 лютого 2025 року**
